

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 45 (7)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 15. Septembra 1924

PATENTNI SPIS BR. 2127

GIUSEPPE LOTRIONTE, PROFESOR HEMIJE, RIM.

Postupak za utamanjivanje moljaca.

Prijava od 26. marta 1922.

Važi od 1. maja 1923.

Ovaj se pronalazak odnosi na racionalan sistem za borbu protivu moljca „dacus oleae“ i cilj mu je, da tamani ovaj parazit i predupredi od pustošenja izazvana od njega i od drugih parazita a koji se u izvesnoj fazi svoga postojanja hrane šećerastim supstancijama.

Pronalazak obuhvata jedan niz srestava i manipulacija za to i sastoje se stvarno u sklapanju novih anti parazitskih smeša, nazvanih po svome pronalazču dakisidna smeša Lotrionte, sa novim sistemom koliba ili valjaka, radi upotrebe pomenute smeše.

Bitna oznaka smeše sastoji se u onom što sadrži:

1. Osnovne šećerne supstance, koje čine glavnu draž smeše za moljce i druge parazite, lakome za slatkim materijama.

2. Jake otrovne supstance sposobne za uništavanje moljaca i drugih parazita.

3. Pomoćnih supstancija, koje imaju dvostruki cilj da povećaju higroskopnu i adhezionu moć smeše i da pomamljuju insekte.

Osnovna šećerna supstanca najbolja je glikoza, dobivena ma kakvim pogodnim načinom i izvora, bilo sama, bilo da je sastavni deo drugih ma kakvih životinjskih materija, biljnih ili industriskih, u kojima ona čini glavni zaslađujući deo, a naročito tečne glikoze dobivene sa harifikacijom skroba.

U dakisidnoj smeši — Lotrionte, glikoza može ući, prema prilikama, u proporciji od 40% do 75%.

Ona se tu može zameniti delom i od meda, glikoze smokava, grožđeve šire koncetrisane u šupljim pregradama i šećernog skorupa šećernih fabrika.

Otrovne supstance mogu se predstaviti arsenicima ili arsenicima natrijuma i kaliuma u srazmeri 2% do 5% bilo sami, bilo sa bornom kiselinom i natrijum borata, natrijum karbonata i td. u srazmeri 2% do 5% osim toga sulfatom bakra (plavim kamenom) u proporciji 2% do 1% bilo samog, bilo sa sirčetnom kiselinom) 0,5% do 1% ili natrijum nitratom (1% do 5%, rastvorljivim solima olova ili bariuma, natrijum nitrata u srazmeri 1% do 5% bilo sami bilo sa dole imenovanim supstancama.

Najzad pomoćne supstance, koje imaju za cilj da mame parazite predstavljene su glicerinom u srazmeri od 2% do 5% sirup zvani „gorgonzola“ ili druge sličnog mirisa supstance, esencija kamomila maslinovo ulje i kukuruzno ili žitno brašno.

Kako uspeh postupka zavisi, većim delom, od sastava smeše, evo obrasca, koji je dao najbolje uspehe:

Tečne glikoza	kgr. 30—75
Kaliumov arsenik čist	„ 1— 3
Borna kiselina	„ 2— 5
Natrijum borat	„ 2— 5
Sirup Gorgonzola zelen ili druge materije sličnog mirisa	„ 1— 5
ili esencija kamomila (1% do 2%)	„ 1— 5
Maslinovo ulje	„ 2— 5
Kukuruzno brašno ili žitno ili skrob	„ 3—10

Voda u dovoljnoj količini, da bi podnela zapreminu smeše od 100 litara.

Glikoza, kao što je rečeno, može se zameniti u ovom obrascu medom, glikozom

smokve, koncentrisanim sokom od grožđa ili šećernim skorupom iz šećernih fabrika.

Gore opisana se smeše treba upotrebljavati, po ovom pronalasku u kombinaciji sa naročitim ćelicama ili vencima, i koji mogu biti od dve vrste i to: prostih ćelija sa zvonom i ćelija sa krovom, koji se gore zašiljava sa unutarnjom oplatom od grančica ili drugog sistema za sličnu zaštitu.

Proste kolibice zvonaste ili kupaste sa prečnikom u osnovi od prilike 15 do 30 cm i visine od prilike 10 do 20 sm mogu se sagraditi od rogoza ili tkanina od jute, kanvasa itd. rakite, kokusa, trske slame u opšte od algi i biljaka barskih ili pak od trske, slomljenje ili spleškane, od kora drvenih, od kestenovih pantljika (like) ili nečeg drugog prikladno ispletanog ili isprepletanog tako, da vodi sprečava ući u unutrašnjost ćelije i da da unutrašnjosti jednu grubu površinu, koja će zadržavati kapljice smeše, tamo prilepljene orošavanjem.

Pomenute zvonaste ćelije privezane su o grane maslinjaka itd. da bi štatile pomoću užica ili metalne žice omotane da ne bi rdale.

Ćelije sa krovom, koji se gore zašiljava ili bombe na unutarnjoj oplati od grančica ili grana, mogu biti sagrađene savijanjem cinkanog lima, pocinkovanog gvožđa, ili sličnim od prilike 25 sa 35 sm. Ali one mogu biti sagrađene od drveta, eternita, pečene gline, platna ili neprobojnog kartona itd. Unutarnja oplata može biti od grančica ili granja maslinovih, žutilovke, kupine, i tome slično, raspoređena tako, da stvori širok prostor, gde može prodreti smeša i kretati se moljac ili drugi parazitski insekat.

Imenovane ćelice sa krovom pričvršćuju se vodoravnoj strani neke grane da zaštiti, isto kao i ćelice sa zvonom, uzicama ili metalnim žicama zaštićenih protiv rdanja, prelazeći po dva bočna ureza ćelije, koje su uređene za 6—7 sm od krajeva.

Gore opisane ćelije obe vrste, postavljaju se u doba cvetanja ili neposredno odmah iza toga, i smeša je prilepljiva u unutrašnjost orosavačima, poznatog tipa, bolje je na mahove mlazevima, ili kod slučaja prostih ćelija bez

oplata grančicama i vrlo guste smeše pomoću štipaljki i prilepljivanje se ponavlja čim se više ne vide kapljice na grančicama ili na nmutarnjim pregradama ćelija.

Pronalazak je gibak prema izmenama bilo u kompoziciji smeše dakisidne bilo u građenju kućica ne udaljujući se iz ovih okvira.

Patentni zahtevi:

1. Postupak utamanjivanje parazita na maslimovom drvetu kao što je moljac ili „dacus aleae“ naznačen time, što ima unutrašnju armaturu grančica, koje se mogu prikačiti za grane drveta, koje se štite, i namazane smešom supstanaca slatkih, za namamljivanje i otrovnih.

2. Postupak prema zahtevu 1, naznačen time, što su zidovi armature načinjeni od rogoze, tkiva, vrge, trske, neprobojnog kartona itd., sa prečnikom u osnovi od prilike 20 do 30 santimetara.

3. Postupak prema zahtevu 1, naznačen time, što je armatura izrađena od lima, drveta, vrbe, pečene gline, itd., i snabdevena iznutra svakojakim grančicama.

4. Postupak prema zahtevu 1, 2 ili 3, naznačen time, što je dakisidna smeša, kojom su grančice namazane u unutrašnjosti sastavljena od.

Tečne glikoze . . . . . kgr 15—75

Čistog kalijum arsenijata . . . . . 1—3

Borne kiseline . . . . . 2—5

Natrium borata . . . . . 2—5

Sirupa „gorgoncola“ zele-
nog ili druge materije
sličnog mirisa . . . . . 1—5

5. Postupak prema zahtevu 1, 2 ili 3, naznačen time, što su dakisidnoj smeši prema zahtevu 4. dodate ove materije:

Esencija od kamomila (1% do 2%)

Masino ulje . . . . . kgr. 2—5

Kukuruznog brašna (naj-
finije) ili pšeničnog ili
skroba . . . . . 5—10

Voda u dovoljnoj količini da bi dopunila zapreminu smeše do 100 litara.